

РЕШЕНИЕ

№ 18795

гр. София, 02.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 68 състав, в
публично заседание на 21.05.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вяра Русева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова и при участието на прокурора Александрина Костадинова, като разгледа дело номер **584** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 203 и сл от АПК във връзка с чл. 39 ЗЗЛД вр. чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по искова молба, уточнена с молба от 30.01.2025г предявена от И. В. С. срещу флатексДЕГИРО - клон България КЧТ с която се претендира обезщетение за неимуществени вреди в размер на 100 лв. за периода 9.02.2021г /моментът в който ищцата предоставя на ответника- бъдещия й работодател свидетелство за съдимост/ до 17.01.2025г /датата на подаване на ИМ/ от незаконосъобразно изискано от нея свидетелство за съдимост като предпоставка за встъпване в трудово правоотношение. Излага доводи, че незаконосъобразното действие от което се претендират вредите се изразява, че ответникът няма право да изисква от служителите, в частност от нея, свидетелство за съдимост като предпоставка за сключване на трудов договор, поради което и обработването на личните й данни съдържащи се в свидетелството за съдимост е без правно основание. Документите които се изисквали при сключване на трудов договор били уредени в трудовото законодателство /наредба № 4/ като в чл. 1 ал.1 т.5 е предвидено, че за сключване на трудов договор е необходимо свидетелство за съдимост, когато със закон или нормативен акт се изисква удостоверяването на съдебно минало. Това изключение в случая не било налице. В подкрепа на тезата си се позовава на Становище на КЗЛД от 16.01.2020г според което работодател може да обработва лични данни съдържащи се в свидетелство за съдимост, единствено на осн чл. 6 пар 1 б „в“ от Регламента, но не и на основание легитимен интерес съгласно б „е“ от Регламента. Претендираните неимуществени вреди се изразявали в психически негативни изживявания, дискомфорт, стрес в работната среда, като се има предвид и заеманата от

нея длъжност „старши юрисконсулт“, която и давала възможност да формира експертно мнение за правните рискове произтичащи от подобна практика на работодателя. Провокираните от подобна практика притеснения и пречели спокойно да изпълнява служебните си задължения, пораждали тревожност и страх от бъдещето. Претендира разноски.

В дадения от съда срок е постъпил писмен отговор от ответника с който изразява становище за неоснователност на исковата претенция. Сочи, че събира и обработва лични данни от свидетелство за съдимост във връзка с изпълнение на законови задължения в областта на мерките срещу изпиране на пари /арг от чл. 101 ал.2 т.14 от ЗМИП/ и немското законодателството касаещо дейността на банковите институции, тоест на правно основание. ФлатексДЕГИРО - клон България КЧТ не изисква свидетелство за съдимост на осн. чл. 6 пар 1 б „е“ от Регламента, тоест за защита легитимен интерес, поради което сочената практика не е в противоречие със Становището на КЗЛД. Допълнителни аргументи излага, че в Становището на КЗЛД се смесвали различните понятия „свидетелство за съдимост“ и „бюлетин за съдимост“. ФлатексДЕГИРО - клон България КЧТ е клон на чуждестранна търговска банка, която е регистрирана съгласно немското законодателство, поради което и се прилагат строги изисквания вкл. и относно прилагане мерки за превенция на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари, тоест подчинява се на немския закон срещу прането на пари. Поради това ответникът има задължения да извършва проверки за надежността на служителите които наема и които са натоварени със задължения за даване правни съвети. Изисканото от ищцата свидетелство за съдимост е единствено с цел проверка надежността ѝ /да има чисто съдебно минало/ с оглед длъжността която ще заема. Изискваното свидетелство за съдимост е на основание както немското законодателство, така и на осн чл. 101 ал.2 т.14 от ЗМИП. Следователно основанията за събиране и обработване на данните е чл. 6 пар.1 б „в“ от Регламента, а именно „обработването е необходимо за спазването на законово задължение, което се прилага спрямо администратора“. Излага аргументи и, че ищцата преди постъпването си на работа, както и че в продължение на четири години през които заема длъжността „старши юрисконсулт“ на Клона не е повдигала въпрос относно законосъобразността на изискването да се представят свидетелство за съдимост от новоназначените служители. Претендира разноски.

Представителят на Софийска градска прокуратура, изразява становище за неоснователност на исковата претенция.

Административен съд София град, като взе предвид доводите на страните и прецени относимите доказателства по делото, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

По допустимостта на исковата претенция и приложимия процесуален ред съдът се е произнесъл с определението по делото № 8390 от 11.03.2025г, чиито подробни мотиви не следва да преповтаря.

В случая фактическите твърдения и установените факти сочат на претенция за правото на обезщетение обосновано с незаконосъобразност на действия на служители на ответника изразяващи се в изискано свидетелство за съдимост като предпоставка за встъпване в трудово правоотношение, тъй като ответникът няма право да изисква от служителите, в частност от ищцата, свидетелство за съдимост като предпоставка за сключване на трудов договор. Тоест, липсвала правна норма въз основа на която работодателят /администратор на лични данни /да изисква свидетелство за съдимост преди встъпване в трудово правоотношение.

В конкретната хипотеза, за да се ангажира отговорността по чл. 1 от ЗОДОВ следва да са налице кумулативно всички елементи от фактическия състав, а именно: 1). претърпяна вреда – неимуществена; 2) незаконосъобразно действие на ответника 3) вредата да е настъпила в

резултат на незаконосъобразното действие; 4) причинна връзка - пряка и непосредствена такава между незаконосъобразното действие с вредоносния резултат.

По силата на чл. 204, ал. 4 от АПК предпоставка за ангажиране на отговорността на ответника е незаконосъобразността на предприетите от неговите служители действия, която следва да бъде установена от съда, пред който е предявен искът за обезщетение. За да е налице незаконосъобразно действие е необходимо административният орган да е предприел действия, които не се основават на закона или на административен акт.

Като съобрази характера на деликтната отговорност по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ и при наведените с иска доводи, съдът на първо място дължи произнасяне дали е налице незаконосъобразно действие на служители на ответника, от което да са произлезли претендираните вреди.

Отговорността за вреди от действия е отговорност за фактически действия на служители на ответника /администратор на лични данни/. Терминът „действие“ е употребен, както в чл. 7 и чл. 120, ал. 1 от Конституцията на Република България, така и в чл. 203 АПК и чл. 1 ЗОДОВ. Легално определение на термина „действие“, респ. „бездействие“, липсва в посочените нормативни актове. Под „действие“, респ. „бездействие“, следва да се разбира всяко такова, извършено от държавен орган или длъжностно лице, което не е юридически акт, а тяхна физическа изява, но не произволна, а в изпълнение или съответно неизпълнение на определена нормативна разпоредба. Незаконността на действието или бездействието ще се определи от несъобразеността на поведението на длъжностното лице с разпоредбите на нормативния акт. Правопораждащият юридически факт за фактическото действие трябва да е самата правна норма. Незаконосъобразното действие се изразява в извършване на фактическо действие, което органът или длъжностното лице не са задължени да извършат по силата на закон. Изследването на въпроса, дали посоченото като вредоносно действие наистина е било осъществено и то ли е причината за възникналата вреда (която също следва да бъде установена), започва с уточняване на нормативния акт и какво фактическо действие този нормативен акт задължава ответника /администратор на лични данни/ да извърши, съответно какво задължение нормативният акт е възложил на ответника или на длъжностното лице да изпълни.

Няма спор, че флатексДЕГИРО - клон България КЧТ е клон на чуждестранна търговска банка, регистрирана и лицензирана съгласно законодателството на Република Германия, както и че от ищцата преди да заеме длъжността „старши юрисконсулт“ в клона считано от 1.03.2021 г е изискано да представи свидетелство за съдимост. С оглед правноорганизационната форма и дейността на ответника, спрямо него са приложими мерките за превенция на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари / арг. от чл. 1 от Закон за мерките срещу изпирането на пари/. С оглед задълженията на ищцата като старши юрисконсулт свързани най-общо с консултиране дейността на ответника с цел спазване банковото законодателство , вкл и в областта на мерките против изпирането на пари и борбата срещу финансиране на тероризма, тоест задължения които имат отношение към контрола и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма, то несъмнено същата следва да отговаря на изискванията за надеждност при наемането ѝ, което включва чисто съдебно минало, а това би могло да се установи чрез свидетелство за съдимост. Към момента на сключване на трудовия договор между ищцата и ответника – 1.03.2021г по силата на който заема длъжността „старши юрисконсулт“, чл. 101 ал.2 т.14 от ЗМИП не предвижда изрично, за целите на проверката за надеждност на наеманите служители, възможност да се изисква свидетелство за съдимост. Тази разпоредба е изм. - ДВ, бр. 60 от 2023 г., в сила от 14.07.2023 г., тоест след сключването на трудовия договор с ищцата, като е предвидено вътрешните правила за контрол и

предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма да съдържат политики и процедури за проверка на професионалната компетентност и надеждността при наемане и текуща оценка на останалите служители, чиито служебни задължения по преценка на лицето по чл. 4 или на ръководителя на специализираната служба по чл. 106 биха могли да имат отношение към контрола и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма, както и правилата за обучението на тези служители, като за целите на проверката може да се изисква и свидетелство за съдимост или друг аналогичен документ за лицата, които не са български граждани; С оглед изложеното по-горе, и съобразявайки задълженията на ищцата предвид длъжността която заема, това обаче, не означава че същата не следва да бъде проверена за надеждност преди назначаването ѝ, вкл и дали има чисто съдебно минало, което се удостоверява чрез свидетелство за съдимост. Това изрично е предвидено и в чл. 1 ал.1 т.5 от Наредба № 4 за документите, които са необходими за сключване на трудов договор, според който за сключване на трудов договор са необходими: свидетелство за съдимост, когато със закон или нормативен акт се изисква удостоверяването на съдебно минало. Не следва да се използва формалистичния подход на дирене на изрична правна норма, която да предоставя възможност /задължава ответника да изисква свидетелство за съдимост при условие, че безспорно следва служителите които се наемат в клона на банката и чиито задължения ще бъдат свързани и ще имат отношение към контрола и гарантирането, че дружеството е въвело регулаторни изисквания за предотвратяването изпирането на пари и финансиране на тероризма, да бъдат проверени за надеждност. Това произтича от целите на приложимия спрямо ответника ЗМИП, който определя мерките за превенция на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари, както и организацията и контролът по тяхното изпълнение /чл. 1 от ЗМИП/. След като на ищцата ѝ е предстояло да ѝ бъдат възложени трудови задължения за изпълнението на които има достъп до информация, която има отношение към прането на пари, работодателят е бил длъжен на основание ЗИМП и немското законодателство да изиска от нея свидетелство за съдимост с цел единствено проверка надеждността ѝ.

Общият разум на ЗМИП задължава наетите служители чиито служебни задължения ще включват достъп до конфеиденциална информация, като от евентуалното ѝ неправомерно използване би се стигнало до хипотеза на пране на пари, да бъдат стриктно проверявани за надеждност и сигурност което несъмнено би могло да се осъществи и чрез предоставяне свидетелство за съдимост. В процесният случай тази проверка е осъществена чрез изисканото от ищцата свидетелство за съдимост, като не е осъществено действие което не почива на закона. Цитирания по -горе чл. 1 ал.1 т.5 от Наредба № 4, изрично предвижда, че когато се изисква удостоверяването на съдебно минало /какъвто е случая/, е необходимо за сключване на трудовия договор свидетелство за съдимост. Обосноваха се причините поради които за ищцата е важно удостоверяване на съдебното минало преди наемането ѝ на работа. Поради което и ответникът на посоченото правно основание е изискал предоставянето на свидетелство за съдимост преди сключване на трудовия договор с ищцата. Претендираното с ИМ действие почива /основава се/ на правна норма, поради което не е незаконосъобразно. Тоест, твърдяното действие произтича от правна норма и не е произволна фактическа изява. Няма действие което да е в разрез с нормативна рамка. Визираните норми регламентират пряко и конкретно фактическо действие, вменено като задължение на ответника, който има и качеството на администратор на лични данни, което последният е изпълнил.

Под действия и бездействия, съгласно т. 4 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004 г. на ВКС по ТД № 3/2004 г. на ОСГК, се разбират фактически действия и бездействия, които административният орган или длъжностните лица са длъжни да извършат по силата на

нормативен акт. Посредством изисканото от ищцата свидетелство за съдимост, основаващо се на посочените по-горе правни норми, то несъмнено се осъществява обработване личните й данни от ответника /администратор на лични данни/. Обработването на лични данни по см на чл. 4, т. 2 от Регламент (ЕС) 2016/679. от „ФлатексДегиро – клон България КЧТ в качеството му на „администратор на лични данни“ чрез събирането и съхранението им е било извършено за целите на сключване на трудов договор на основание чл. 6, пар. 1, б. "в" от Регламент (ЕС) 2016/679 , а именно „обработването е необходимо за спазването на законово задължение, което се прилага спрямо администратора“ и съгласно нормативното изискване, съдържащо се в чл. 1, ал. 1, т. 5 от Наредба № 4 за документите, които са необходими за сключване на трудов договор. Предвид това и действията на ответника не са в противоречие със Становището на КЗЛД с рег. № ПНМД-01-5/16.01.2020 г. на Комисията за защита на личните данни на което се позовава ищцата.

С оглед конкретиката на случая, действията на администратора на лични данни изразяващи се в изискване от ищцата на свидетелство за съдимост преди сключване с нея на трудовия й договор като старши юрисконсулт, почиват на законово основание, поради което и не са незаконосъобразни, действието се обхваща от директно задължаване по силата на нормативен акт. Ответникът е бил длъжен да провери съдебното минало на ищцата, преди сключването с нея на трудовия й договор в съответствие с посочените по-горе нормативни изисквания, поради което твърдените действия са законосъобразни.

Предвид изложеното, съдът приема, че липсва първото и основно условие за основателност на предявения иск с предмет обезщетяване за вреди от незаконосъобразни действия, а именно - незаконосъобразни фактически действия на администратора на лични данни.

При липса на някой от елементите на посочения фактически състав, какъвто е процесният случай, не може да се реализира отговорността на ответника по посочения ред. А след като не е установен първият елемент от фактическия състав на отговорността по чл. 39 ЗЗЛД вр чл. 1 от ЗОДОВ, излагането на мотиви относно останалите му елементи е безпредметно, в т.ч. обсъждане свидетелските показания.

Ищцовата страна не притежава право на обезщетение в твърдяното от нея съдържание и вид, и исковата претенция следва да се отхвърли като неоснователна.

Относно разноските: С оглед изхода на спора, и по арг.от чл.10 ал.3 ЗОДОВ, на ищеца не следва да се присъждат разноски. Ответникът претендира разноски, поради което и с оглед изхода на спора по арг. от чл. 10 ал.4 от ЗОДОВ следва да му се присъди съответно адв възнаграждение за един адвокат. По делото е релевирано възражение за прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение-чл.78, ал.5 ГПК, вр.чл.144 АПК. Според съда възражението за прекомерност е основателно, тъй като делото не се отличава с фактическа и правна сложност спрямо други дела от този вид, проведени са две с.з. на които са събрани доказателствата. Делото е с материален интерес и за адвокатското възнаграждение е приложима нормата на чл.8, ал.1 вр с чл 7 ал.2 т. 1 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа (загл. изм. - дв, бр. 14 от 2025 г.), който предвижда при интерес до 1000 лв. адвокатско възнаграждение в размер на- 400 лв. С оглед решението на Съда на ЕС по дело C-438/22, предвиденият в тази наредба минимален размер на адвокатските възнаграждения не е обвързващ за националния съд при определяне разноските. За настоящият съдебен състав, посочените в наредбата размери на адвокатските възнаграждения могат да служат

единствено като ориентир при определяне служебно на възнагражденията, но без да са обвързващи за съда. Следователно същите подлежат на преценка от съда с оглед вида на правния спор и съществуващия материален или нематериален интерес, вида и количеството на извършената работа и преди всичко фактическата и правна сложност на делото. Като съобрази тези критерии съдът намира, че следва да присъди адв възнаграждение на ответника в размер на 1000 лв. Не следва да се присъждат разноски за превод на документите извършени от ответника, тъй като нормата на чл. 10 ал.2 изр първо от ЗОДОВ според която ако искът бъде отхвърлен изцяло, съдът осъжда ищеца да заплати разноските по производството следва да се тълкува във взаимовръзка с чл. 9а ал.2 от ЗОДОВ, а именно касае направените от бюджета на съда разноски. В случая такива няма и ищецът не дължи разноски на ответника за извършен от него превод на документи.

Водим от горното и на основание чл. 203 и сл. от АПК, чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ искова молба, уточнена с молба от 30.01.2025г предявена от И. В. С. срещу флатексДЕГИРО - клон България КЧТ с която се претендира обезщетение за *неимуществени вреди* в размер на 100 лв. за периода 9.02.2021г /моментът в който ищцата предоставя на ответника- бъдещия й работодател свидетелство за съдимост/ до 17.01.2025г /датата на подаване на ИМ/ от незаконосъобразно изискано от нея свидетелство за съдимост като предпоставка за встъпване в трудово правоотношение.

ОСЪЖДА И. В. С. да заплати на флатексДЕГИРО - клон България КЧТ разноски в размер на 1000 лв. на осн чл. 10 ал.4 ЗОДОВ.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от деня на съобщаването му чрез настоящия съд пред Върховен административен съд.

СЪДИЯ: